

عنوان مقاله:

زیست قدرت در ادبیات علمی تخیلی عربی، خوانشی فوکوی از رمان «السید من حقل السیانخ» اثر صبری موسی

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده‌گان:

زهره ناعمی - استادیار زبان و ادبیات عربی گروه عربی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

فرهنگ مفاخری - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی گروه عربی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

ادبیات علمی- تخیلی یکی از انواع ادبی است که پس از جنگ جهانی دوم و صنعتی شدن جوامع در ادبیات داستانی مطرح شده است. یکی از مهم ترین درون مایه های این نوع ادبی، پرداختن به مسائل اجتماعی و انسانی است که در ادبیات عربی جلوه ویژه تری پاکته است. ادبیات علمی- تخیلی عربی پیرامون موضوع قدرت مفهوم سازی می کند که به نظر می رسد تا حدی نزدیک به تئوری «زیست قدرت» در اندیشه میشل فوکو است. رمان «السید من حقل السیانخ» اثر صبری موسی یکی از برجسته ترین آثار علمی- تخیلی عربی است که این تحقیق در تلاش است با تکیه بر تئوری «زیست قدرت»، به خوانش جدیدی از این رمان پیراذد نا مشخص شود که چگونه یک اثر علمی- تخیلی عربی درباره «قدرت» مفهوم سازی می کند. این پژوهش با استفاده از روش تحلیلی- تقدی به بررسی این رمان پرداخته و نتایج به دست آمده حاکی از آن است که این رمان تا حد زیادی منطبق با تئوری زیست قدرت است: نویسنده در این رمان قدرتی را به نمایش می گذارد که نه تنها در یک قالب نرم اعمال می شود بلکه همانند هوایی که تنفس می شود و در تمامی روابط اجتماعی جاری و ساری است و بر تمام جنبه های زندگی شهروندان تاثیر می گذارد و اعمال قدرت نه بر کشتن بلکه بر زندگی بخشیدن تکیه دارد و رژیم حاکم تضمین کننده زندگی سالم و امن برای تمامی شهروندان است. این نوع از قدرت در بطن جامعه بروز پیدا کرده است که همه شهروندان را هم به شکل فردی نظارت کند و هم جمعیت را به مثابه یک موجود زنده تحت نظارت خود دارد.

کلمات کلیدی:

زیست قدرت، میشل فوکو، ادبیات علمی تخیلی، صبری موسی، السید من حقل السیانخ

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570532>

